

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 2 Νοεμβρίου 2018

Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής των Κοινοτήτων για τη χρηματοδότηση των μΜΕ στο ΗΒ»

Δημοσιεύθηκε πρόσφατα Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής των Κοινοτήτων σχετικά με τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (μΜΕ) στο ΗΒ, επ' αφορμή σημαντικών υποθέσεων κακοδιαχείρισης (misconduct) δανειοδοτηθέντων μΜΕ από τις βρετανικές τράπεζες. Στην Έκθεση γίνεται αναφορά στην ανάδειξη πρωτοβουλιών για την καλύτερη ενημέρωση των μΜΕ για τις δυνατότητες δανεισμού τους και την εδραίωση κλίματος εμπιστοσύνης έναντι των τραπεζών, στο στόχο ενίσχυσης του ανταγωνισμού στη χρηματοδότηση των μΜΕ, καθώς και στην επιτακτική ανάγκη αλλαγών του κανονιστικού πλαισίου της εν λόγω αγοράς. Πιο συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με την Έκθεση, δεδομένης της ελλιπούς γνώσης των επιχειρηματιών για τις διαθέσιμες δυνατότητες χρηματοδότησης των επιχειρήσεών τους, η, ιδρυθείσα στα τέλη του 2014, κρατική αναπτυξιακή τράπεζα, British Business Bank, καλείται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, αφενός ως πηγή χρηματοδότησης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, αφετέρου ως πηγή πληροφόρησης και συμβουλών. Επίσης, η Κυβέρνηση θα πρέπει να επεκτείνει το ρόλο του Επιτρόπου για τις μΜΕ (Small Business Commissioner), ο οποίος συστάθηκε στα τέλη του 2017 για την προστασία των μΜΕ από καθυστερήσεις πληρωμών μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς δύναται να τις βοηθήσει, βελτιώνοντας τα επίπεδα ενημέρωσης και κατανόησης των επιλογών χρηματοδότησής τους.

Επισημαίνεται ότι η εδραιωμένη απροθυμία πολλών ιδιοκτητών επιχειρήσεων να αναζητήσουν εξωτερική χρηματοδότηση αποδίδεται σε διάφορους παράγοντες, με κυριότερους την έλλειψη εμπιστοσύνης στους δανειστές και τον αδικαιολόγητο φόβο απόρριψης της αιτήσεως για χρηματοδότηση. Το Υπουργείο Οικονομικών οφείλει να αναλάβει δράσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μΜΕ του ΗΒ θα αποκτήσουν την εμπιστοσύνη αλλά και την απαραίτητη γνώση να αναζητήσουν την εξωτερική χρηματοδότηση. Επιπροσθέτως, το Υπουργείο Οικονομικών, αφού ορθώς αναγνωρίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις ταχείας ανάπτυξης και μεγέθυνσης στην αναζήτηση επενδύσεών τους, οφείλει να διερευνήσει τρόπους για να αυξηθεί ο βαθμός εκμετάλλευσης του κεφαλαίου των μακροπρόθεσμων επενδυτών του ΗΒ από τις εν λόγω επιχειρήσεις.

Στην Έκθεση, αναγνωρίζεται ότι ο τραπεζικός δανεισμός παραμένει η πρώτη πηγή πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τους επιχειρηματίες. Παρότι οι τραπεζικές πιστώσεις παραμένουν κάτω από τα προ κρίσεως επίπεδα, η Επιτροπή αποδέχεται ότι η πολιτική δανεισμού των μΜΕ αποτελεί μια νόμιμη εμπορική απόφαση. Ωστόσο, οι τράπεζες θα πρέπει να διατηρήσουν το επίπεδο δανεισμού των μΜΕ υπό έλεγχο, ώστε να εξασφαλίσουν τη βελτιστοποίησή του αντί της διαιώνισης ιστορικών τάσεων.

Σημειώνεται ότι η παραδοσιακή έλλειψη ανταγωνισμού στη βρετανική τραπεζική αγορά για χρηματοδότηση των μΜΕ, παραμένει βασικός παράγοντας ανησυχίας. Παρότι η κυβέρνηση καλωσορίζει την είσοδο στην εν λόγω αγορά νέων παικτών, αναγνωρίζοντας για παράδειγμα το σημαντικό έργο που επιτελούν έναντι των κατεστημένων φορέων οι ευέλικτες τράπεζες μικρού μεγέθους (challenger banks), οφείλει να αναλάβει περαιτέρω δράσεις για την επίτευξη ουσιαστικού ανταγωνισμού που θα ωφελήσει τις δυνατότητες χρηματοδότησης των μΜΕ. Θεωρείται, επίσης, επιτακτική ανάγκη η Επιτροπή Ανταγωνισμού & Αγορών (Competition & Markets Authority, CMA) να ενημερώσει σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο των μέτρων που θεσπίστηκαν για τη βελτίωση του εν λόγω ανταγωνισμού, σε συνέχεια της σχετικής τελικής έκθεσής της πριν δύο χρόνια.

Επίσης, ο εναλλακτικός χρηματοπιστωτικός τομέας του ΗΒ έχει επιδείξει εντυπωσιακή ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, συμβάλλοντας θετικά στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Εντούτοις, εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει ένα σχετικά μικρό τμήμα της συνολικής σχετικής αγοράς και συνεπώς, θα πρέπει να διερευνηθούν τρόποι περαιτέρω ανάπτυξής του.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η πρωτοβουλία για τη δέσμη Εναλλακτικών Ένδικων Μέσων (Alternative Remedies Package) αποτελεί μια σπάνια και κρίσιμη ευκαιρία να παράσχει ουσιαστική ώθηση στον ανωτέρω ανταγωνισμό και δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως άσκηση συμμόρφωσης για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Επισημαίνεται ότι είναι ζωτικής σημασίας η όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη εφαρμογή του εν λόγω πακέτου, ενώ οι εκπεφρασμένες ανησυχίες από τη μεριά των επιχειρήσεων, που δυστυχώς υπάρχουν, πρέπει να παρακαμφθούν.

Ακόμη, η πρωτοβουλία Open Banking (<https://www.openbanking.org.uk>) έχει τη δυνατότητα να αποφέρει σημαντικά οφέλη για τις μΜΕ που αναζητούν χρηματοδότηση. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της στην αγορά μέχρι σήμερα έχει υποβαθμισθεί. Ως πρωτοβουλία βασισμένη θεμελιωδώς στην ανταλλαγή ιδιωτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών με τρίτα μέρη, η επιτυχία της θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την προθυμία των καταναλωτών και των μΜΕ να τα εμπιστεύονται. Δεδομένης της συχνότητας των παραβιάσεων δεδομένων, η εμπιστοσύνη αυτή έχει διαβρωθεί σε μεγάλο βαθμό.

Σε ό,τι αφορά το κανονιστικό πλαίσιο χρηματοδότησης των μΜΕ, η Επιτροπή θεωρεί επιτακτική ανάγκη οι αρχές να λάβουν άμεσα δράσεις επαρκούς προστασίας των μΜΕ, προκειμένου να αποφευχθεί ένα ακόμη σκάνδαλο, παρόμοιο με την ειδική αντιμετώπιση μεγάλου αριθμού μΜΕ από την ειδική μονάδα αναδιάρθρωσης δανείων της RBS (Global Restructuring Group). Σημειώνεται ότι το εν λόγω σκάνδαλο ανέδειξε τις ανεπάρκειες του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, όπως την αδυναμία λήψης μέτρων έναντι των ενόχων και τη συνακόλουθη ατιμωρησία τους. Η Επιτροπή κρίνει ότι το Υπουργείο Οικονομικών και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Financial Conduct Authority, FCA) πρέπει να εισάγουν ένα νέο κανονιστικό καθεστώς προστασίας των μΜΕ. Το πεδίο εφαρμογής του θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την έλλειψη γνώσεων πολλών μικροεπιχειρηματιών που δεσμεύονται με σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα ή που συνδέουν τα προσωπικά τους οικονομικά στοιχεία με τα επιχειρηματικά τους. Τοιουτοτρόπως, η FCA θα έχει σημαντικά περιθώρια διακριτικής ευχέρειας ως προς τον τρόπο σχεδιασμού και εφαρμογής ενός αναλογικού κανονιστικού καθεστώτος, που θα απευθύνεται κυρίως σε εκείνες τις μΜΕ που θα χρήζουν μεγαλύτερης προστασίας.

Η παροχή δυνατότητας πρόσβασης των μΜΕ στην υπηρεσία του Χρηματοοικονομικού Διαμεσολαβητή (Financial Ombudsman Service, FOS) κρίνεται ορθή. Εντούτοις, η Επιτροπή εκφράζει επιφυλάξεις ως προς την ικανότητα και την ετοιμότητα της FOS κατά την έναρξη ισχύος τον Απρίλιο 2019, να συστήσει μια ειδική μονάδα που θα είναι υπεύθυνη για το χειρισμό των καταγγελιών των μΜΕ καθώς και να δημιουργήσει από την αρχή μια δέσμη εργαλείων και πόρων που θα στηρίζουν τη μονάδα αυτή.

Η Επιτροπή αντιτίθεται έντονα στη διεύρυνση της αρμοδιότητας της FOS πέρα από την ισχύουσα πρόταση της FCA και προκρίνει τη λύση σύστασης δικαστηρίου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (Financial Services Tribunal). Το εν λόγω δικαστήριο θα συμπληρώσει με ικανοποιητικό τρόπο την προτεινόμενη επέκταση της αρμοδιότητας της FOS ενώ παράλληλα θα καλύψει τα κενά στην αγορά επίλυσης μεγαλύτερων, πιο σύνθετων διαφορών των μΜΕ που δεν μπορούν να επιλυθούν από την FOS. Το νέο σύστημα επίλυσης διαφορών και έννομης προστασίας θα εγγυάται την απονομή δικαιοσύνης στις μΜΕ του ΗΒ, ενώ θα συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους προς τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Τέλος, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου, η FCA αδυνατεί να εξασφαλίσει αποζημίωση για τις μΜΕ, σε περιπτώσεις παραβίασης των κανονιστικών της απαιτήσεων. Μάλιστα, έχει παρατηρηθεί ότι σε περιπτώσεις δυσμενούς μεταχείρισης των μΜΕ, η FCA συνεργάστηκε με τις τράπεζες για τη θέσπιση συστημάτων ad hoc σχημάτων εθελοντικών καταγγελιών και επανόρθωσης, τα οποία υπαγορεύτηκαν από τις ελεγχόμενες τράπεζες. Συνεπώς, προτείνεται ο ισχύων νόμος να τροποποιηθεί

ώστε να επιτρέπεται στην FCA να θεσπίσει ευρεία συστήματα αποζημίωσης σε επίπεδα κλάδου για νομικά πρόσωπα που αποδεδειγμένα έχουν επηρεαστεί από παραβίαση των κανονιστικών απαιτήσεών της. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί, επίσης, να εδραιωθεί σημαντικά η εμπιστοσύνη των μΜΕ προς το ρυθμιστή και τις τράπεζες.

Το σύνολο της Έκθεσης είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmtreasy/805/80502.htm>